

УДК 721.0011

*Док. арх., проф. каф. теорії архітектури КНУБА***Ковальський Л. М.**

leniko@voliacable.com

orcid.org /0000-0002-3474-1152

Кан арх., доц. каф. теорії архітектури КНУБА, Хараборська Ю. О.

yulia.haraborska52@gmail.com

orcid.org /0000-0002-0308-1753

Асистент каф. теорії архітектури КНУБА Булкін М. М.

maxbulkin@ukr.net

orcid.org /0000-0002-

НАВЧАЛЬНЕ АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ НА РЕАЛЬНІЙ ОСНОВІ

Анотація: у статті висвітлені питання підвищення ефективності курсового та дипломного архітектурного проектування завдяки виконання навчальних проектів на реальні замовлення для нового будівництва та реконструкції населених пунктів.

Ключові слова: курсове та дипломне архітектурне проектування, громадські та житлові будинки.

Ефективність підготовки майбутніх архітекторів в значній мірі залежить від якості навчального архітектурного проектування, в процесі якого закріплюються теоретичні знання та отримуються навички проектної діяльності. Досвід свідчить, що результативність навчального проектування підвищується при виконанні проектів на реальній містобудівній підоснові. На кафедрі теорії архітектури вже багато років практикується співпраця з адміністраціями різних міст України для участі студентів в реальному архітектурно-містобудівному розвитку населених пунктів. Окрім м. Києва, на базі якого традиційно розробляється багато курсових та дипломних проектів, кафедра активно спілкується з відносно невеликими адміністративними центрами, де мало кваліфікованих архітекторів і є реальна потреба в професійній допомозі співробітників та студентів кафедри. Так у 2015-16 роках низка курсових та дипломних проектів була виконана на замовлення адміністрації міста – курорту Хмільника, більшість яких була прийнята для подальшого впровадження. В даній статті висвітлюється досвід співпраці кафедри з містом Умань, яке розміщене майже в самому центрі України і має цікаву історичну долю та своєрідну архітектуру.

Місто має багату історико-культурну та архітектурну спадщину, комплекс пам'яток міста оголошено Державним історико-архітектурним заповідником «Стара Умань». Указом Президента України №283/94 від 07.06.1994р, створений історико-культурний центр на місці поховання духовного лідера Брацлавських хасидів Цадика Нахмана, що також надає популярності Умані. Далеко за межами України відомий славетний пам'ятник садово-паркової архітектури дендропарк „Софіївка”.

Сучасна Умань – це не тільки своєрідне історичне місто, а і перспективний населений пункт, до якого з усіх кінців світу приїждять туристи, і яке потребує сучасного житла та закладів громадського обслуговування, що створює цікаву базу для студентської творчості. У 2009 році розпочато освоєння територій площею 10,2 га вздовж річки Кам'янки, відведеної для влаштування нової паркової зони та будівництва об'єктів сервісного обслуговування туристів. Проект змін до Генерального плану опрацьовано на підставі та у відповідності до Законів України: „Про місцеве самоврядування”, „Про регулювання містобудівної діяльності”, „Про архітектурну діяльність”, Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Постанови КМУ від 20.05.2009р. №489 „ Про затвердження порядку надання вихідних даних для проектування об'єктів містобудування ”, Постанови КМУ «Про затвердження Списку історичних населених міст України» від 26.07.2011 р. №878, Указу Президента України №283/94 від 7.06.94р. „рішень сесії Уманської міської ради та виконавчого комітету, сучасних науково – проектних розробок щодо планування і забудови населених місць України, положень Генерального плану м. Умань Черкаської області, „ Правил забудови м. Умань”, „Концепції озеленення м. Умань”, загальноміської програми благоустрою м. Умань на 2015- 2020 рр.”, а також передпроектних проробок кварталу забудови, інших нормативних (в тому числі відомчих) документів, норм і правил.

Після звернення Уманської міської ради Черкаської області виконавчого комітету – був заключний договір про співпрацю з кафедрою Теорії архітектури. Студенти кафедри активно підключились до даної роботи. Так, 12 студентів – бакалаврів робили дипломні роботи за тематикою розвитку Умані. Це були: Зимовий спортивний комплекс в м. Умані (ст.. Біліченко А.О. під керівництвом доц. Кравченко І.Л.), Бізнес центр в структурі туристичного комплексу в м. Умані (ст.. Ліпандін О.В. під керівництвом доц. Нівіна С.І.), Багатофункціональний культурно-розважальний комплекс в м. Умані (ст.. Бандач І.О. під керівництвом доц. Нівіна С.І.), Оранжерея в м. Умані (ст.. Зарубін А.А. під керівництвом доц. Нівіна С.І.), Етнографічний музей в м. Умані (ст.. Кузьмін Г.В. під керівництвом доц. Кравченко І.Л.) та інші.

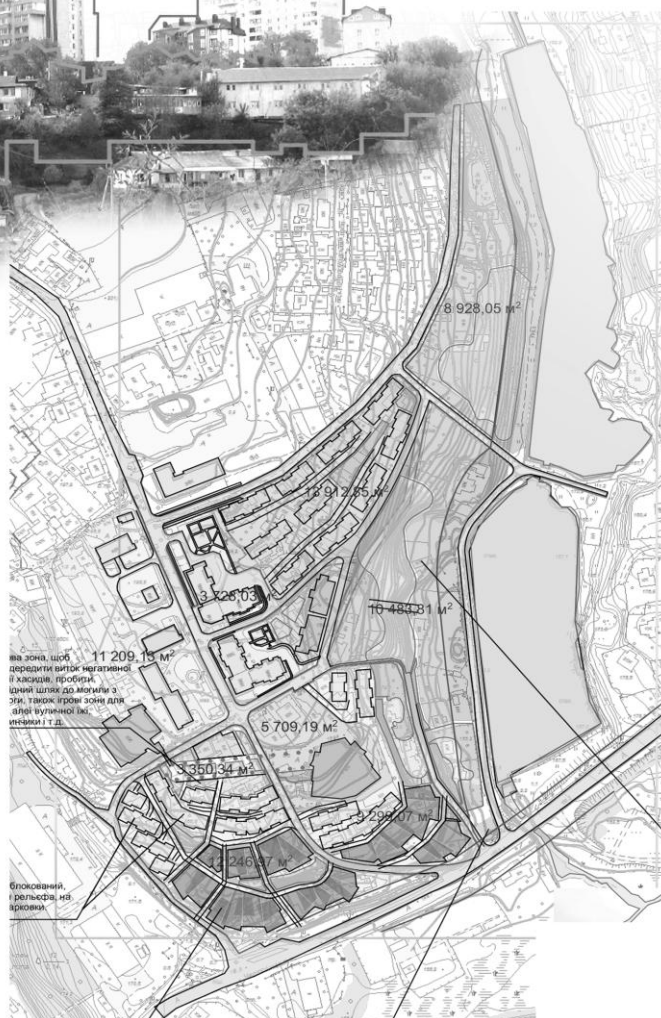
Студенти 5-го курсу розробили містобудівні пропозиції що до реконструкції території паломництва бреславських хасидів відповідно до проекту змін до Генерального плану м. Умань (Рис. 1).

Загальна забудова бл. 88 000 м²

6 390 чл. (з розрахунку 8 м² на чол.)

- Таун хаус 13 900 м² = 1 737 чол.
- Террасована забудова 10 500 м² + 8 900 м² = 2 425 чол.
- Забудова готельного типу 12 500 м² + 9 000 м² = 2 687 чол.
- Забудова під хасидів 3 350 м² + 5 970 м² = 1 165 чол.
- Існуюча забудова 9-ти поверхові будинки 13 100 м² + 6 300 м²
- Зона рекреації, мобільне житло 13 960 м² = 1 745 чол.

Концепція забудови центральної частини м. Умань. Ст-ка АБС53 Левківська С.

Туристичний комплекс в м. Умань. Ст-ти АБС53 Горностаєв Алексей, Кучер Богдан

Проектне рішення історико-культурного центру для брацлавських хасидів.

Ст-ка АБС 53 Бабак А.

Рис. 1. Деякі проектні пропозиції.

Студентські проекти створювались орієнтуючись на максимальний містобудівний ефект з розкриттям засобів та механізмів архітектурно – ландшафтної організації середовища шляхом регенерації та відновлення природних комплексів: рельєфу, клімату, води, ґрунтів, рослинного світу в поєднанні з створенням штучної об'ємно – просторової містобудівної структури, які пов'язані між собою і становлять естетичну та духовну цінність.

В подальшому планується поглиблення співпраці стосовно створення нового, сучасного туристичного центру в районі дендропарку «Софійський» та впровадження науково-проектних розробок в будівельну практику.

Аннотация

Ковальский Л.Н., док. арх., проф. каф. теории архитектуры КНУСА;
Хараборская Ю.А., доц., канд. арх. каф. теории архитектуры КНУСА;
Булкин М.М. ассистент каф. теории архитектуры КНУСА.

Учебное архитектурное проектирование на реальной основе.

В статье освещены вопросы повышения эффективности курсового и дипломного архитектурного проектирования благодаря выполнению учебных проектов на реальные заказы для нового строительства и реконструкции населенных пунктов.

Ключевые слова: курсовое и дипломное архитектурное проектирование, общественные и жилые дома.

Abstract

Professor of the Department of Architecture Theory, Candidate of Architecture Kovalsky L.N.;

Associate Professor of the Department of Architecture Theory, Candidate of Architecture Haraborska Y. O.;

Assistant of the Department of Architecture Theory, Candidate of Architecture Bulkin M.M.

Educational architectural design on a real basis.

The article deal with the issues of effective improvement of the architectural design course and diploma projects through the implementation of training projects for real orders for new construction and reconstruction of settlements.

Key words: architectural design course and diploma projects, public and residential buildings.